

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

3 Vtrum Per indebitam susceptionem ordinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

Syluest.
Iannac.
Hofienf.
Difformen
inter publi-
cam & fo-
lennem poen-
nitentiam

Bellarmin.

An per pu-
blicam poen-
nitentiam
fiat quia ir-
regulari.

1. Sententia.

2. Sententia
Maiol.

Refolutio.

cundo, & tertio. Nihilominus tamen Angelus ver-
bo, *Irregularitas*, numero quadragesimo nono, &
Syluester quaestio, decima septima, cum Innocen-
tio, & Hofienfe affirmant, hodie non habere lo-
cum hanc irregularitatem. Quorum fundamen-
tum esse videtur, quia licet illa iura non sint forma-
liter reuocata, vt sic dicam, tamen fundamentum
eorum sublatum est per non vsum, nimirum, so-
lennis illa poenitentia. Oportet enim distinguere in-
ter publicam, & solennem poenitentiam. Publica e-
nim dicitur omnis illa poenitentia, quae publice cor-
am omnibus fit: solennis vero dicebatur olim quae
speciali ritu fiebat in Ecclesia, vt in superiori lib. re-
tigimus, & Bellarminus latius prosequitur libro
primo de poenitentia, capite vigesimo primo, & vi-
gesimo secundo, vbi plures differentias constituit
inter solennem, & publicam poenitentiam, inter
quas vna est, quod irregularitas non per quamcum-
que poenitentiam publicam, sed per solennem, quae
semel tantum fiebat, incurrebat. Hoc posterius
constat ex Syricio Papa Epistola ad Himereum capite
decimo quarto, & habetur in capite. Illud, dist. 50. vbi
duo dicuntur, scilicet, post hanc poenitentiam
neminem esse ad ordines assumendum, & tamen poe-
nitentiae modum non esse clericis imponendum.
Vbi similia habentur ex Leone Papa, & ex Concilio
Cathaginensi, in ca. *Confirmandum*, & in c. *Alienum*.
Primum vero, quod scilicet per poenitentiam non
solennem, sed tantum publicam non incurritur ir-
regularitas, tenent Antonin. 2. part. tit. 8. cap. 6. §. 1.
Syluest. & Angelus, ideoque etiam clericis imponi
potest, vt colligitur ex capite. *Quaestum*, de Poenit. &
remissi. Neque obstat quod in capite. penult. dist. 50.
ex Concilio. Tolerano 1. capite. 2. dicitur, eum vocari
poenitentem, qui post Baptismum propter grauissi-
ma crimina publicam poenitentiam gerens, recon-
ciliandus est, quia in antiquis canonibus publica
poenitentia dicitur de solenni, quasi per antonomas-
iam, & fere semper additur aliquid quod solenni-
tatem poenitentiae indicat, vt ibi interponuntur haec
verba, *sub alio duntaxat*, vel *sub concilio*, vt alia habet
litera. Quia ergo hoc tempore solennis poenitentia
cessauit, ideo haec etiam irregularitas dicitur iam
non esse in vfu, quia licet publice poenitentiae nunc
fieri soleant, ex illis vero nunquam orta est haec ir-
regularitas.

Nihilominus Maiolus lib. 2. capite. 2. in fine, dicit
etiam nunc posse hanc irregularitatem ex solenni
poenitentia esse in vfu, quamuis facilius dispensetur
quam olim: & capite. 3. quamuis in principio dicat
per publicam poenitentiam irregularitatem non
incurri, postea vero ita hoc declarat, vt per publi-
cam etiam poenitentiam impediri ordinum sus-
ceptionem sentiat, tamen in iuribus quae citat, con-
fundit profecto publicam poenitentiam cum solen-
ni. Quapropter absolute negandum est, per publi-
cam poenitentiam impediri aliquem, ne ad ordines
promouatur, si laicus sit, vel ne ordines exerceat, si
iam sit promotus, nullo enim iure laici inuenitur
huiusmodi irregularitas. Excipienda tamen est
specialis ratio infamiae, nam si contingat ex tali
poenitentia consurgere graui infamia, illa po-
terit esse impedimentum ad ordines, non propter
speciale ius pertinens ad hos poenitentes, sed pro-
pter alia, quae generatim infames excludunt, de
quibus infra videbimus. Ideoque valde obseruand-
um est, an poenitentia ita sit publica, vt tamen
causa maneat occulta, nam tunc regulariter vel nul-
la, vel multo minor infamia generatur, quam si cau-
sa etiam sub culpa in publicam notitiam veniat.
In quo etiam magna solet esse diuersitas, si poe-
nitentia sit voluntaria: vel si sit coacta. Voco autem
voluntariam, siue proprio arbitrio fiat, siue in foro
poenitentiae sit coniuncta, nam utroque modo non
solet creare infamiam, vel quia culpa semper late,

Fr. Suarez tom. 5.

& interdum solent viri timorati propter leuiore
etiam culpas, graues poenitentias assumere: vel cer-
te licet grauis culpa aut in specie, aut saltem in gene-
re in publicam suspensionem veniat, non cedit in in-
famiam (nisi fortasse in aliquo casu raro) quia ipsa
met emendatio per voluntariam poenitentiam tol-
lit infamiam, si aliunde non fundetur, & foueatur;
quod extrinsecum est. Coactam vero poenitentiam
voco, quae in foro contentioso imponitur, & haec
solet magnam infamiam generare, vt infra videbi-
mus.

Quantum sacramentum est Extrema vntio, pro
cuius indigna sumptione neque irregularitatem,
neque aliam poenam inuenio in iure latam. Quin-
tum est Matrimonium, in quo nonnulla distinctio-
ne hic opus est: contrahitur enim saepe irregularitas
per matrimonium: illa tamen non est ratione deli-
cti, nec propter indignam sumptionem, prout nunc
loquimur; sed propter defectum in significatione
sacramenti, vt postea circa bigamiam explicabimus.
Vnde per secundas nuptias mortua prima vxore;
vel per matrimonium cum vidua, etiam si honeste
& sine vlla culpa fiant, irregularitas contrahitur.
Verum est tamen saepe imponi propter nuptias illi-
citas, quales sunt secundae, viuentis prima vxore, ta-
men etiam tunc non est culpa prima & per se ratio
talis irregularitatis: Cuius signum est, quia licet cul-
pa per ignorantiam excusetur, irregularitas non im-
peditur. Maxime vero videri potest talis irregulari-
tas propter culpam imponi, quando quis post so-
lenne votum castitatis matrimonium contrahere
tentat, vt infra citato loco videbimus: tamen, si quae
culpa ibi consideratur, non tam est irreuerentia in
sacramentum matrimonij illud irritum contrahen-
do, quam iniuria quae fit priori matrimonio spiri-
tuali per votum solenne contracto, illud, quantum
in se est, irritum faciendo, iuxta illud Pauli 1. ad Ti-
moth. 5. *Habentes damnationem, quia priuam fidem ir-
ritam fecerunt*. Ac deinde non ita consideratur culpa,
quin etiam consideretur similitudo quadam du-
plicis matrimonij, licet vnum spirituale sit, & aliud
carnale, ratione quorum etiam ibi interuenit defe-
ctus quidam significationis in illa irregularitate im-
ponenda, in cuius causa, moraliter loquendo, nun-
quam potest culpa excusari, & ideo non potest ibi
satis distingui ratio culpae, vel alterius defectus. An
vero excusata culpa in aliquo casu excusetur etiam
irregularitas, dicam infra in proprio loco. Satis igitur
ex dictis explicata manet generalis regula posita
per indignam susceptionem horum sacramento-
rum non incurri irregularitatem, circa quam nec
specialem exceptionem, nec nouam difficultatem
inuenio.

De Extrema
vntione.
De Matria-
monio.

Timoth.
cap. 5.

SECTIO III.

Utrum per illegitimam ordinum susceptionem ali-
qua irregularitas contrahatur.

Varij numerantur casus ab autori-
bus, in quibus si aliquis irregularis
indebito modo ordines suscipien-
do. Primus est quando quis ordines
accipit ab Episcopo, qui renunciauit
Episcopatu quoad locum & dignitatem; iuxta ca-
pit. 1. sub illo titulo. Secundus de illo, qui ordinatur
ante legitimam aetatem. Tertius de ordinato ab E-
piscopo alieno sine licentia proprii. Quartus de re-
cipiente ordines extra tempora sine dispensatione.
Quintus de ordinato non seruatis interdictis. Sex-
tus de ordinato per saltum. Sed hos supra de sus-
pensione explicauimus, & sufficienter tractauimus, vbi
tres etiam alios enumerauimus de Censuris, quos
hic ad irregularitatem applicare necesse est.

Varij casus
huius regulae
Primus.

Kkk 3

Septimus

2
An irregu-
lari, qui
abique dis-
penfatione
ordinatur,
aliam irreg-
ularitatem
incurrat.
Archiep.
Maiol.
Dispenfatio
bij.

Septimus casus erat de illo, qui ligatus censura ordinem suscepit, quem etiam diximus non proprie irregularitatem, sed suspensionem incurrere. Hic ergo similis casus ponitur de irregulari, qui sine dispensatione ordinem suscipit, hunc enim novam irregularitatem incurrere, asseruit Archidiaconus in ca. Apostolica, distinction. 56. quem refert, & sequitur Maiolus libr. 4. capit. 33. Sed advertere oportet, duobus modis posse intelligi hunc manere irregularem, seu impeditum ad executionem ordinis sic suscepti. Primo ex vi prioris irregularitatis cum qua ordinem suscepit: & hoc manifestum est, quia illa irregularitas non fuit ablata per iniquam ordinis suspensionem, ut per se patet, alias ille commodum ex sua iniquitate reportaret. Quamvis ergo irregularitas illa non potuerit impedire valorem ordinis, & impulsionem characteris; manet tamen, & operatur quantum potest, impediendo & reliquos ordines suscipiendos, & usum susceptorum. Alio vero modo potest intelligi, præter hanc irregularitatem, incurrere novam, ita ut dispensatio in priori non sufficiat ad usum talis ordinis. Et hanc non invenio in iure laicam, quia solum loquitur de eo, qui ligatus censurâ ordinatur: irregularitas autem non est censura. Sicut supra dictum est, irregularem celebrando, aut ministrando sacramentum aliquod ex officio non incurrere novam irregularitatem, quia hæc solum lata est pro his, qui cum sint censurâ ligati, administrant: sed eodem modo loquuntur iura de suspensione eorum, qui recipiunt ordines censurâ ligati, ergo ex vi illorum iurum non incurrunt novum impedimentum. Dices, qui sic ordinatur in aliquo superiori ordine, eo ipso administrat in ordine inferiori, quia ordo superior recipi non potest, nisi cum habitu & ministerio inferioris: ergo novam irregularitatem incurreret. Respondetur primo illud non esse proprie ministrare in tali ordine, quia licet sit aliquis usus eius, magis est passivus, quam activus, quatenus ordo inferior est dispositio ad superiorem. Secundo negatur consequentia, quia etiam irregularis ministrans in ordine, quem habet, non incurrit novam irregularitatem, aut suspensionem. Unde laicus irregularis non incurrit novam irregularitatem recipiendo ordinem cum prima tonsura, ut idem auctor fatetur, quia hoc non est expressum in iure: ergo idem dicendum est de quocumque clerico irregulari suscipiente superiorem ordinem, quia etiam de illo non est talis irregularitas in iure expressa, nec continetur in illa generali regula, quod administrans ordinem ligatus censurâ, sit irregularis. Et confirmatur ex capit. Aliquam, distinct. 51. ubi irregulares sic ordinati deponi iubentur, sicut enim ait Innocentius Papa, deponatur, sicut ibidem dicitur, Episcopum ordinantem clericum irregularem, deponendum esse, id est, suspendendum, ex vi tamen illius legis neque irregularitatem, neque aliam penam incurrat.

3
Irregularis
esset ordinatur,
et in
ordine sus-
cepto mini-
strat non in-
curret no-
vam irregu-
laritatem.
Maioli di-
stinctum reuoc-
atur.

Unde ulterius infertur, licet aliquis irregularis ordinetur, & in ordine sic suscepto ministret, non incurrere novam irregularitatem. Probatur, quia ille per talem ordinationem non incurrat novam censuram suspensionis, quia hæc etiam lata non invenitur, ergo quamvis in ordine sic suscepto ministret non ministrat excommunicatus aut suspensus, sed irregularis tantum, sed propter hoc peccatum non est in iure irregularitas imposita, ut supra dictum est: ergo. Ait tamen Maiolus in eo casu, irregularitatem ex Episcopali fieri Papalem, citans Glossam in capit. Lactorem, de Cleric. excommunicato ministr. quæ de hac re nihil loquitur. Unde etiam ad hoc non invenio in iure fundamentum. Addi hic posset, quod per motum proprium Sixti Quinti, contra male promotos, irregularis suscipiendo ordinem, licet immediate non incurrat novam irregularitatem, incurrat novam censuram perpetuam.

A suspensionis Papa reservatam, & si ante absolutionem in suscepto ordine ministraret novam induerit irregularitatem. Sed hoc etiam reuocatum est, ut supra notavi.

Nonus casus erat de ordinato ab Episcopo excommunicato, vel suspenso, quem diximus non manere proprie irregularem: quod idem à fortiori est de ordinato ab Episcopo irregulari: quia non invenitur in iure. Diximus autem ibi, hunc ordinatum ab Episcopo censurâ ligato, non recipere ordinem executionem. Quæri ergo hic potest, an idem sit de ordinato ab Episcopo irregulari, videtur enim ex dictis oppositum sequi, quia ex iure antiquo solum ille privatur executione ordinis, qui ordinatur ab Episcopo censurâ ligato, sed ille, qui est tantum irregularis, non est censurâ ligatus, ergo qui ab illo suscipit ordines non incurrat hanc penam, vel impedimentum. Nihilominus dicendum censetur, hunc non recipere ordinis executionem, quamvis illa non sit proprie irregularitas, sed suspensio quædam, ut in similibus satis est declaratum. Ratio vero huius assertionis est, quia iura generaliter disponunt, ut qui non habet usum ordinis, non possit illum conferre, nec limitantur ad unum, vel alium modum carentiæ: ideoque illa ratione utuntur, quod nemo dat quod non habet: sed Episcopus irregularis non habet usum ordinum, seu consecrationis suæ, ergo qui ab illo ordinatur, non recipit ordinis executionem. Quod procedit etiam si abique culpa ordinetur, quia hoc impedimentum, non tam manat ex culpa ordinati, quam ex defectu ordinantis, ut in similibus dictum est.

Decimus casus ponitur, si quis furtive ordines suscipiat. Potest autem dici ordines furtive suscipere etiam ille, qui furtive titulo, vel sine veris dimissoriis literis ordinatur. Sed de his egimus etiam citato loco, & diximus incurrere suspensionem, non propriam irregularitatem. Hic ergo dicitur furari ordines, qui sine conscientia & voluntate Episcopi ordinantis, non admissus, neque vocatus sese ingerit cum alijs ordinandis, vel certe qui usurpato nomine alterius personæ examinatur, & approbatur ad ordines, illius locum occupat: vel è converso qui sub nomine suo facit alium examinare & approbare, & postea ipse proprio nomine vocatus, ad ordines accedit. In his enim casibus propriissime dicitur aliquis furtive ordines suscipere, & sic suscipiens, irregularis fieri dicitur ex capit. 1. & ultimo, de eo qui furtive ordinem suscipit. ubi Glossa, & omnes hoc modo exponunt furtivam ordinationem. In capit. autem illorum expresse dicitur, eum qui furtive Diaconatum accepit, non posse ad Sacerdotium ascendere abique dispensatione: ergo contraxit aliquod impedimentum canonicum, quod non est nisi irregularitas, cum directe remoueat ab ordinis susceptione. In capit. autem ultimo, solum dicitur, sic ordinatos de iurisrigore in susceptis ordinibus ministrare non posse, quæ verba magis videntur indicare suspensionem. Veruntamen coniungenda est hæc pena cum ea, quæ in priori capite ponitur, ut intelligatur uterque effectus ex irregularitate provenire. Considerari etiam potest in casu illius ultimi capituli duo delicta fuisse commissa: unum fuit furtive ordines suscipere: aliud duos ordines sacros eodem die accipere. Propter primum ergo incurritur irregularitas: propter secundum vero propria suspensio, & ideo fortasse illis verbis usus est Pontifex, quæ utrique penæ possent accommodari, nam sine dubio penæ sunt distinctæ, & diversis indigent dispensationibus, seu vna, quæ in utramque causam distincte propositam cadat. Dispensatio autem huius irregularitatis in eisdem iuribus committitur Episcopo cum duplici conditione. Prima est, ut denunciatum non fuerit ab Episcopo, vel Archidiacono, vel alio ministro, sub excommunicationis interminatione ipso facto

facto incurrere; ne quis se furtive ingerat: nam in eo casu, qui contempta excommunicatione furtive suscipit ordines, non potest ab Episcopo dispensari, nisi sub aliqua conditione, quæ est, ut religionem ingrediatur, & condignam penitentiam agat, ubi aliquo tempore laudabiliter viuat. Nunc autem iuxta communem vsum semper Episcopi consueverunt illam admonitionem sub excommunicationis poena proferre, prout etiam in Pontificali continetur: & ideo iam prima conditio locum non habet, sed pro generali regula statui potest, hanc irregularitatem Papæ esse reservatam, nisi is qui illam incurrit religiosus fiat.

Vndecimus casus addi solet de illo, qui iterum suscipit ordinem, quem semel suscipit ex illo principio quod per iterationem sacramenta interabilis fit irregularis, qui illud recipit. Quod tenuit diuus Antoninus 3. parte, titulo 28. cap. 6. §. 3. quem secutus est Nauarrus in Summa, cap. 27. numero 247. & libro 1. Consiliorum, titulo de Sacramentis non iterandis, consil. 1. Et Maiolus libro 3. de Irregularitate cap. 15. qui alios refert. Solet autem hæc irregularitas colligi primo ex cap. 1. distinctione 68. ubi dicitur, *Sicut semel baptizatus iterum baptizari non debet, ita nec semel consecratus post iterum consecrari*: ibi tamen de irregularitate nihil dicitur. Citatur etiam textus in cap. *Saluberrimum*, §. questione 7. Sed ibi non agitur de clericis reordinatis, sed de clericis, qui ab hæresi reuertuntur, de quibus dicitur admitti posse in ordine iam suscepto; non tamen esse vltierius promouendos. Additurque hæc limitatio, & conditio, *Sitamen iterata tinctione non fuerint maculati*, ex qua conditione potius colligi posset generalis regula contraria, eos, qui iterata tinctione non fuerint maculati, etiam si iterata vñctione, seu consecratione maculati fuerint, admitti debere in susceptis ordinibus; quia in eo textu illa exceptio firmat regulam in contrarium: atque ita fit, eos ex illo capite non fieri irregulares; nam quod dicitur ibi, *Ad superiores ordines ascendere non permittuntur*; non est propter iterationem ordinis, sed propter hæresim, seu propter ordinationem ab hæreticis susceptam. Sed vrgentur tandem hæc iura ex paritate rationis: nam æque prohibita est ordinis iteratio, ac Baptismi, ut præter dicta iura constat ex Augustino libr. 2. contra Epistolam Parmeniani cap. 13. & ex Diuo Thoma 3. part. quæst. 63. & 4. contra gentes, cap. 59. Veruntamen (vt sæpe dixi) hæc argumentandi ratio insufficiens est ad irregularitatem, iuxta cap. 1. qui, de Sententia excommunicationis, in 6. Quapropter existimo veriore esse sententiam: quæ negat in eo casu incurrere irregularitatem. Quam tenet Scotus in 4. distinctione 7. quæstione 5. & ibi Paludanus, Gabriel, & alij, quos refert & sequitur Covarruias in Clementina, *Sifurius*, in principio, num. 8. ubi ex professo quidem loquitur de sacramento Confirmationis: tamen in fine sentit idem esse de Ordine, quam consecutionem omnes admittunt, & ideo videnda sunt, quæ de iteratione Confirmationis diximus in tertio tomo, disputatione 38. sectione 1. nam ex illis sufficienter hæc sententia confirmatur.

Duodecimo dicitur irregularis, qui existens in peccato mortali publico, & manifesto ordines suscipit. Ita affirmat Maiolus libro quinto, cap. primo, numero secundo, ubi idem dicit de iplo ordinante eum, qui est in tali statu. Idque probat ex Concilio Niceno, capite secundo, & habetur cap. primo, distinctione 48. in quo post sermonem de neophytis, & eorum irregularitate subiunguntur hæc verba: *Si vero processu temporis aliquod delictum anima circa personam reperitur huiusmodi, & a duobus, vel tribus testibus arguatur a clero talis abstineat, vel si Gratianus legit cesserit a clero, ubi Glossa exponit, id est, non ordinabitur.* Quæ verba irregularitatem indi-

cant. Veruntamen, etiam si expositionem admittamus, inde non colligitur irregularitatem induci ex tali ordinatione, sed supponi ad illam, ratione peccati, de qua irregularitate qualis sit, dispensatione sequenti, sectione quinta videbimus. Deinde illa verba potius indicant depositionem vel suspensionem non iure illatam, sed per hominem imponendam; ut eadem Glossa melius exponitur ex capite vltimæ distinctione 24. Et patet: nam ideo requiritur probatio per testes, quia per iudicem ponenda est poena; non est ergo irregularitas. Et idem clarius est de ordinatione, de quo solum dicitur, *periculabitur de statu sui cleri*. Apertior autem est alia translatio eiusdem Concilij ex Arabico, quæ in cap. 3. sic habet: *Quod si Episcopus aliquem cito ordinaverit, in quo aliquod peccatum grauius postea reperitur, & duo, aut tres testimonium dicant, vierque deponendus est, & ordinatus, & ordinator.*

Decimo tertio dicitur irregularis, qui ordinatur ab Episcopo non baptizato, vel non Sacerdote, vel in vniuersum non consecrato Episcopo. Ita Maiolus libro quarto, capite 27. 28. & 29. Duobus autem modis potest intelligi sic ordinatum manere irregularem vno modo quantum ad vsum ordinis hæc suscepti. Et hoc vel supponit falsum, vel repugnantiam inuoluit: nam, si supponat illum mansisse ordinatum, falsum est, quia Episcopus non vere consecratus non potest valide ordinare: si autem supponamus illum non recepisse talem ordinem, repugnat esse irregularem quoad vsum eius. Quia ille non manet priuatus vfu, sed negatus (vt sic dicam) neque illa est poena, sed defectus intrinsecus talis actionis. Denique in tali ordine manet ille, sicut antea erat impotens ad talem vsum, non ergo irregularis. Alio ergo modo potest intelligi hæc irregularitas respectu aliorum ordinum rite susceptorum, vel suscipiendorum; ita vt ille propter talem ordinationem, tamen si nullam, impeditus maneat, & ad vsum ordinum, si quos habebat, & ad illummet ordinem, & alios superiores rite suscipiendos. Et in hoc etiam sensu affirmat dictus author hunc manere irregularem, siue scienter siue ignoranter sic ordinatus fuerit: nullum tamen ius adducit, in quo hæc irregularitas lata sit, sed quosdam Doctores.

Nullius tamen autoritas sufficit ad probandam irregularitatem sine iure, cum ipsum ius nolit eam incurrere, nisi ubi fuerit in iure expressa. Et quidem quando interuenit probabilis ignorantia, & bona fides, improbabilis mihi apparet hæc sententia, nam talis irregularitas non potest esse poena cum tunc non interueniat culpa. Neque etiam est ob aliquam significationem: neque ob defectum ordinati, quia nullum committit; neque etiam ob defectum ordinantis; satis enim est vt nihil conferat, quia nihil habet: quod autem inhabilitet etiam personam ad aliam ordinationem sine culpa eius, præter omnem rationem, & æquitatem existit. Quin potius addo contra eundem authorem, licet sic ignoranter ordinatus, cum eadem bona fide exercuisset ordinem, quem verò putat recepisse, adhuc non fieri irregularem: nam, vt infra ostendam, irregularitas propter vsum ordinis non haberi, non incurritur sine culpa. At vero quando aliquis scienter ordinaretur a tali Episcopo, grauisimum quidem peccatum committeret, & irregularitate foras se dignum; tamen quia in iure illam de facto latam non inuenio, ideo illam incurrere nego ex vi criminis, sed arbitrio Superioris aliter puniri poterit. Secus vero erit ex vi infamiae, si crimen ipsum publicum sit, iuxta generalem doctrinam de infamia infra tradendam. Secus item erit si in ordine suscepto ille scienter ministrauerit, nam tunc habet locum alia irregularitas tractanda sectione sequente. Idem iudicium est de illo, qui dubitans, an Episcopus

Angust. D Thom.

In eo casu incurrir irregularitatem. Scotus. Paludan. Gabriel.

7. In casu de eo qui existens in peccato mortali publico, ordines suscipit. Maiol. C. l. d. 48.

8. In casu de ordinatio ab Episcopo non baptizato, qui non consecratus. Maiol. Reuocatur in vno sensu.

9. In alio sensu est etiam reuocatur in eo casu.

fit vere consecratus, ab illo recipit ordines: grauitur enim in hoc peccat, quia exponit se morali periculo nihil recipiendi: quod autem propterea irregularis maneat, proprie loquendo, non video quo iure statutum sit. Quamquam dum permanet in tali dubio, impeditur maneat, ne possit licite ordinem sic receptum exercere, quia alias semper operaretur eodem periculo. Et ideo in ca. *Presbyteris*, dist. 68. dicitur, sic ordinatos, iterum ordinandos esse (scilicet sub conditione) ratione dubij, quod aliter vinci non potest: atque hoc modo, & non aliter esse admittendos ad tale ministerium: id tamen non est propter speciale irregularitatis impedimentum, sed quia intrinsece malum est cum simili dubio operari.

Decimo quarto dicitur manere irregularis, seu suspensus clericus, qui ab Episcopo omnino illiterato ordinatur. Ita Maiolus dicto libro quarto, c. 31. Quod dupliciter probat, quia illiteratus facile potest errare in his que sunt de substantia & valore ordinationis: ergo ordinatus non est certus de sua ordinatione: ergo manet suspensus ab eius vfu. Secundo, quia Episcopus illiteratus est suspensus ab executione sui ordinis: ergo qui ab illo ordinatur, manet etiam suspensus, iuxta regulam superius positam. Sed hæ rationes non faciunt hanc sententiam moraliter probabilem. Nam prima, etiam si admittatur non probat irregularitatem, sed quoddam aliud impedimenti genus, de quo iam dictum est. Deinde hoc etiam non probat: nam quantumuis minister ordinis sit illiteratus, potest ordinato euidenter constare, an adhibuerit materiam, & formam necessariam ad valorem sacramenti, vt per se notum est. Secunda vero ratio assumit falsum, quia nulla est suspensio ipso facto incurrenda propter solam illiteraturam, vt constat ex ca. vlt. de Aetate & qualitate, vbi papa de quodam Episcopo adeo illiterato, vt Grammaticam nesciret, non dicitur, *episcopum suspensum declaramus*: sed à Pontificali officio executione duximus amouendum. Vbi expostores dicunt, Episcopum sic ignorantem esse secundum ius deponendum, non vero esse ipso iure depositum. Nec fuit expediens talem censuram imponi ipso iure, quia incertum valde est, quæ ignorantia sit sufficiens causa ad talem depositionem: & ideo donec à iudice declaretur talis causa, & imponatur poena, non incurritur. Quod maxime procedit iuxta nouum ius Concilij Constantiensis in ordine ad præsentem irregularitatem. Nam etiam si illiteratus esset ipso iure suspensus, nunc non teneretur quis illum vitare, donec nominatim declaratus sit.

Decimo quinto dicitur esse irregularis, qui ordinatur ab Episcopo idiomatis diuersi, vt Græcus à Latino, vel Latinus à Græco: Ita Maiolus dicto lib. 4. capit. 32. ex capit. Cum secundum, & capit. Ex parte, de Temporibus ordinat. Sed in priori prohibetur quidem similis ordinationis modus, nulla tamen poena adhibetur. Verba enim Pontificis sunt, *Nolumus de cetero commissiones, & consuetudines rituum in ordinibus obseruari*. Cum ergo ibi nulla poena feratur, nulla irregularitas, vt suspensio incurritur ex vi talis ordinationis, etiam si cum peccato fiat transgrediendo legem illam. In quo vltius considero, ibi non prohiberi commissionem propter diuersum idioma, sed propter diuersos ritus Græcorum, & Latinorum, vt ibi expresse aduertit Abbas. Alius autem textus immerito citatur, quia non loquitur de hac materia: & per argumentum à simili posset in contrarium adduci. Nam ibi solum dicitur, monachum, qui ex vno ordine ad alium transiit, & ibi ordinatur, posse licite susceptum ordinem exercere, si aliud canonicum impedimentum ei non obstat, quia nimirum propter illam ordinationem nulla suspensio iure lata est: simili ergo modo in præsentibus concludimus. Luvit denique cap. Quoniam, de Officiis ordinat. vbi præcipitur, vt in eis Episcopatibus,

vbi sunt propuli diuersarum linguarum, habentes sub vna fide diuersos ritus & mores, constituantur Vicarij, qui singulis populis ministrent diuina officia, & sacramenta, iuxta vniuersumque ritum & non fiat permixtio, & contra violenter illam legem ponitur excommunicatio ipso facto; & si non resipuerim, dicuntur deponendi; nulla tamen irregularitas, vel depositio ipso iure imponitur: adeoque nulla incurritur in eo casu ex omnium sententia: idem ergo est in præsentibus casu.

Decimo sexto dicitur irregularis, qui à duobus Episcopis simul ordinatur, vno proferente formam & alio ministrante materiam. Ita Maiolus super cap. 30. Sed impropiissime hæc inter irregularitates numeratur, quia vel illa diuisio ministerij fit in his quæ pertinent ad substantiam sacramenti, & tunc ordinatio nulla est, ideoque qui sic ordinatus est, non potest dici irregularis ad vsum ordinis sic recepti, vti simili supra probatum est, quia reuera nullum ordinem accepit. Et ita intelligi potest cap. Quorundam, distinctione 22. vbi de quibusdam sic ordinatis dicitur, *gradum Sacerdotij, vel Levitici ordinis, quem peruersè adepti sunt, amittant*, vbi videtur ordinatio fuisse nulla, quia Episcopus cum quodam Presbytero ita ministerium diuiserat, vt Episcopus manus imponeret, Presbyter autem formam proferret: hoc enim ibi significari videtur cum dicitur, *benedictionem deesse*. Hoc autem est contra substantiam ordinationis, quia necesse est vt forma ab ipso ordinatore proferatur etiam in minoribus ordinibus; & in maioribus simul necessarium est, vt idem ordinatore per se ipsum substantialem materiam applicaret, iuxta cap. Subdiaconus, distinctione 23. in ordinibus autem minoribus non est semper necessarium, vt Episcopus per se immediate tradat materiam vt de Acholis significatur in cap. Acholis, distinctione 23. & facit D. Thomas in 4. distinct. 17. qu. 1. art. 1. ad secundum. Sed de hoc alibi latius, nam ad præsens satis est, quando diuisio fecum affert substantialem defectum, non inducere irregularitatem, sed nullitatem. Vnde quod dicitur in dicto capitulo, *Quorundam*, clericos illos debere omittere quod adepti sunt, consequenter exponendum erit, id est declarari, non habere id, quod adipisci tentarunt, vt ibi Glossa significauit. Nec ex tali ordinatione alia incurritur irregularitas ad vsum aliorum ordinum, si qui erant prius legitime recepti, vt ex prædicto textu aperte colligitur, nam in eo solum dicitur vt amittant quod peruersè receperunt. Neque etiam incurritur irregularitas impediens receptionem illius ordinis non rite suscepti, vel superioris, vt ex eodem textu eadem proportionem colligi potest: & quia in nullo alio iure talis irregularitas expressa est.

Vel diuisio illius ministerij est tantum quoad accidentalem solennitatem, & tunc si Episcopus omnia, quæ sunt de substantia ordinis, rite periciat, ordinatio valida erit etiam si alteri committat solennitatem aliquam accidentalem. Quo sensu intelligit Turrecremata cum alijs dict. ca. Quorundam. Et Turc. Ca. indicauit etiam Caietanus 3. parte, questionibus articulo sexto, quamuis priorem etiam interpretationem non reiciat. Et in eo casu nulla est etiam irregularitas imposita sic ordinato, vel ad vsum ordinis sic suscepti, vel ad superiores recipiendos: quia nullo alio iure inuenitur, neque in dicto capitulo, *Quorundam*. fertur, nam ibi non ius statuitur, sed solum refertur sententia lata in quodam particulari facto contra quosdam male promotos: neque illa fuit irregularitas, sed depositionis poena: quod patet ex Concilio Hispalensi secundo, capitulo quinto, ex quo textus ille sumptus est, quod sic habet: *Hi non consecrationis titulum, sed ignominie potestatem per ceperunt*. Quæ verba priorem sensum indicant, quamuis iuxta phrasim antiquorum canonum

10
De eo qui
ordinatur
ab Episcopo
omnino illi-
terato an sit
irregularis.

11
Ordinatus
ab Episcopo
idiomatis di-
uersi, an sit
irregularis.
Maiol.
Ca. Cum se-
cundum & ca.
Ex parte, de
Temp. ord.

C. Quoniam
de Officiis
ordina.

num possint etiam exponi de ordinatione non substantialiter irrita, sed non conuenienter facta iuxta Ecclesiæ consuetudinem, iuxta hunc vero sensum subditur, Ne sibi licentiam talis vsurpationis faciat, decreuimus ut a gradu sacerdotatus, vel leuitici ordinis, quem per se adepti sunt, deponantur iudicio abiciantur, tales enim merito iudicati sunt remouendi, quia prauentur sunt consuetudini. Quæ omnia verba nullam continent poenam ipso iure latam, sed ferendam etiam si admittamus cadere super ordinationem substantialiter validam: ergo nullam habemus fundamentum ad asserendum in eo casu incurriri irregularitatem. Solum est aduertendum, quoties contigerit aliquem ordinari sine aliqua caremonia, & solennitate accidentali, iuxta ritum Ecclesiæ necessaria, ut esset verbi gratia, vnctio aliqua, vel manus impositio accidentalis tunc non debere, neque posse licite ordinatum uti ordine suscepto, donec defectus ille suppleatur, argumeto textus in cap. vii. de sacra Vnctione, in principio, & in c. i. & ultimo, de sacramentis non iterandis. Id autem non est propter irregularitatem, vel aliquam poenam ipso iure impositam, hæc enim nulla est, licet arbitrio iudicis sit imponenda iuxta Glossam in capitulo, Quod si quis, super eo, verb. Diuidatur, de Elect. Sed prouenit ex eo quod ille non censetur integre, & sufficienter ordinatus iuxta Ecclesiæ ritum, & ideo donec in ipso compleatur, ut non debet ordine suscepto, sicut baptizatus sine solennitate non est confirmandus, donec solennis ritus baptismi circa illum perficiatur. Potest autem in eo casu secretè suppleri defectus ille per Episcopum absque alia dispensatione, & tunc poterit libere uti ordine suscepto, & ad altiores ascendere, nisi per aliquam hominis sententiam impediatur.

Ultimo loco hic dici posset de illo, qui nondum suscepto Confirmationis sacramento ordinatus est, an inde contrahat aliquod impedimentum. Sed quia res est facilis, breuiter dicendum est, in eo casu recipi characterem ordinis, & usum eius, absque nouo impedimento ascendendi ad superiores ordines. Primum certissimum est, quia character Confirmationis, sicut non est necessarius ad valorem aliorum sacramentorum, ita neque ad valorem ordinis. Secundum etiam patet, quia nullo iure tale impedimentum latum est: nec culpa illa adeo grauis, ut tanta poena censetur digna. De qua videri possunt dicta in Tertio Tomo, Disputatione 38. sectione prima. Dixi autem non contrahere nouum impedimentum, quia ipsamet carentia Confirmationis aliqual impedimentum est, & illud semper manet donec tale sacramentum recipiatur.

SECTIO IV.

Primum, Per indignam ordinis vsurpationem incurritur irregularitas.

Ensus questionis. Dupliciter administrantur sacramenta, primo à ministro, cui per se & ex officio hoc conuenit, qui ad illud munus per se consecratus est: secundo propter necessitatem à quocunque ministrante, quod peculiare est in baptismo, & extenditur ad matrimonium, quatenus ab ipsismet contrahentibus efficitur. Hic ergo non est sermo de posteriori modo, suppono enim ex tali ministerio, etiam si indigne, aut contra Ecclesiasticam prohibitionem fiat, non incurriri irregularitatem, quia non inuenitur in iure expressa: agimus ergo de priori modo, qui semper pertinet ad ministerium alicuius ordinis. Quia vero ministerium ordinum, & sacramentorum collationem, & plura alia officia Ecclesiastica comprehendit, ideo generaliter de to-

to vsu actiuo seu ministerio ordinum dicendum est. Dupliciter autem peccari potest in hoc ministerio, scilicet vsurpando ministerium ordinis non habiti, vel male vtendo ordine habito. Hic de priori modo, de posteriori in sequenti sect. dicemus.

Regula igitur generalis sit, Irregularitatem incurrere aliquem ordinem vsurpando, id est, ministrando in ordine quem non habet. Ita colligitur ex cap. i. & 2 de Clerico non ord. minist. Duplex enim poena in eo cap. i. imponi videtur huiusmodi vsurpatori Ecclesiastici ministerij. Prior continetur in illis verbis, Abiciatur de Ecclesia: quæ videtur excommunicationem significare, non ipso iure latam, sed ferendam, nam verbum illud abiciatur, hominis ministerium requirit. Alia continetur in illis verbis, Nunquam ordinetur, quæ aperte significant irregularitatem. Aduertendum autem est, hæc irregularitatem incurrere posse, vel à clerico vel à laico, à clerico quidem, si ministrat in superiori ordine, quæ non habet, & de hoc certum est incurrere hanc irregularitatem, ita ut perpetuo promoueri non possit, ut expresse dicitur in dict. ca. 2. De ministerio autem in ordine iam suscepto dicitur ibidem, tantum manere suspensum ad tempus ad Episcopatum usque. Vnde videtur quoad hunc effectum illam non esse irregularitatem, sed suspensionem, atque adeo irregularitatem hanc in clerico non esse totalem, sed tantum quoad ordines nondum susceptos, cum illa vero coniungi temporale impedimentum suspensionis quoad ordinem iam susceptum. Imo si attendatur dictum cap. 2. non videtur imponi suspensio omnium ordinum prius susceptorum, sed tantum postremi, seu præcipui ex illis. In casu enim illius textus Diaconus sacrificandi officium vsurpauerat, propter quod prohibetur ad sacerdotium promoueri, suspenditur autem à Diaconatu. Vnde iuxta regulas superius datas de suspensione, ille non videtur mansisse suspensus à Subdiaconatu & infra, licet Abbas ibi dicat, illum manere suspensum à Diaconatu, de inferioribus vero nihil dicit.

At vero Hostiensis latius videtur loqui de ordinibus susceptis: & eodem modo loquitur Angelus verb. Irregularitas, n. 38. & Syluest. verb. Dispensatio, & significat Nauarr. numero 243. in fine, & clarius Maiol. lib. 4. ca. 13. num. 3. & alij authores simpliciter dicunt hunc manere irregularem, nulla facta distinctione de promotione ad ordines non receptos, vel de vsu receptorum. Ac denique in dict. ca. 1. absolute irregularitas fertur pro hoc delicto, talisque est respectu laici, ut statim dicam: ex ergo non similis erit respectu clerici? iuxta quam opinionem aliter exponendum est d. cap. 2. nimirum, Diaconum illum sacrificando mansisse simpliciter irregularem, & suspensionem, de qua ibi est sermo, non fuisse distinctum impedimentum ab irregularitate, sed ex vi illius ortam, ideoque non tantum esse à Diaconatu, sed etiam à reliquis inferioribus ordinibus. Solum ergo est ibi constituta differentia quoad dispensationem, quia illa irregularitas quoad effectum non ascendendi, non committitur Episcopo, sed Papæ reservata manet, ut Hostiensis, abbas, Angel. Syluest. Nauarr. & communiter omnes docent contra Glossam ibi. Quæ contrarium sentit, quia talis dispensatio non prohibetur Episcopo. Sed melius colligeret, quia ei non conceditur, ideo eam non habere. At vero dispensatio in illa irregularitate quoad alium effectum non vtendi ordinibus susceptis, conceditur Episcopo in illo textu: nominatur autem specialiter Diaconatus, non quia in aliis liceat sine dispensatione ministrare, sed ut significetur concessa potestate dispensandi in illo, concedi etiam ad dispensandum in inferioribus. Nec obstat quod illa suspensio videtur fuisse ad tempus, ut indicant verba illa biennio, vel triennio: non enim ita est, sed est illa suspensio, de se perpetua donec dispensetur.